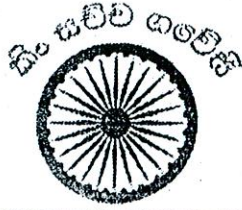

නමෝ බුද්ධාය

විසිවෙනි වෙළුම

ආරම්භය: 2001-07-05

මාසික ධර්ම සංග්‍රහය අංක: 179

ශ්‍රී. බු. ව. 2559

2015 මැයි

වෙසක් කලාපය

බුදු උපතේ අසිරිය

කොළඹ හලාවත, දෙදිසාවේ ප්‍රධාන සංඝනායක, පෑලියගොඩ විද්‍යාලංකාර,
පරිවේනාධිපති, කැළණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ කුලපති,

අතිපුජ්‍ය වැලමිටියාවේ කුසලධම්ම හිමි.

නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස ///

පින්වතුනි,

බුදුරජාණන් වහන්සේලාගේ ලොව පහළවීම අතිශයින් දුර්ලභය. එසේ වන්නේ බුද්ධෝත්පත්තියක් කප කෙළ සුවහස් ගණනකින් සිදු නොවන බැවිනි. කෙසේ හෝ බුදුරජාණන් වහන්සේ නමකගේ පහළවීම ලෝකයට ගාන්තිදායකය. එවැනි දුර්ලභ උපහක් ලබන උන්වහන්සේ කෙබඳු කෙනෙක්දැයි පළමුව විමසා බලමු. දිනක් බුදුරජාණන් වහන්සේ සම්පයට පැමිණි "සේල" බමුණා උන්වහන්සේගෙන් මෙසේ විමසීය. ස්වාමීනි, ඔබ වහන්සේගේ නම ගෞතම වුවද මිනිස්සු "බුද්ධ" යනුවෙන් ඔබ වහන්සේට අමතති. එසේ ඇමතූම් ලැබීමට ඔබ වහන්සේ සුදුසු වන්නේද? යනුවෙනි. එවිට බුදුරජාණන් වහන්සේ:

**අභිකද්දෙය්‍යං අභිකද්දප්පතං - භාවෙ තබ්බං ච භාවිතං
පභාතබ්බං පභීනං මේ - තස්මා බුද්ධෝස්මි බ්‍රාහ්මණා.**

බමුණා, ලෝකයේ දැනගත යුතු සියල්ල දැනගත් නිසාත්, වර්ධනය කළ යුතු සියල්ල වර්ධනය කළ නිසාත්, දුරුකළ යුතු සියල්ල දුරුකළ නිසාත්, බුද්ධ යන වචනයෙන් ඇමතූම් ලැබීමට මම සුදුස්සෙක් වෙමි. යනුවෙන් දේශනා කළහ.

එසේ නම් බුදුරජාණන් වහන්සේ යනු සියළු දැනගතා ධර්මයෙන් මනාකොට දැන භාවිත කළමනා ධර්මයන් විශේෂ වශයෙන් භාවිතා කොට දුරුකළ මනා ධර්මයන් දුරින්ම දුරුකල උත්තමයන් වහන්සේ නමකි. උන්වහන්සේ මනාකොට දැනගත යුතු දුක්ඛ සත්‍ය මනාව දැනගත් නිසාද, ප්‍රභීත කළයුතු සමුදය හෙවත් තෘෂ්ණාව ප්‍රභීණ කළ නිසාද වර්ධනය කළ යුතු මාර්ගය හෙවත් දුක්ඛ නිරෝධ මාර්ග ප්‍රතිපදාව වැඩු නිසාද, සාක්ෂාත් කළයුතු දුක්ඛ නිරෝධය සාක්ෂාත් කළ නිසාද, බුද්ධ නම් වන සේක. එමෙන්ම උන්වහන්සේ සංස්කාර ධර්මයන් සකසා

දැන විකාර ධර්මයන් විශේෂයෙන් දැන ලක්ෂණ ධර්මයන් සංලක්ෂණ කොට දැන ආර්යය සත්‍යයන් විශේෂයෙන් දැන වදාළ නිසාද බුද්ධ නම් වන සේක.

තවද, අංගුත්තර නිකායේ චතුක්ක නිපාතයේ සඳහන් ද්‍රෝණ සුත්‍රයේ දී බුදුරජාණන් වහන්සේ කවරෙක්ද යන්න මනාව පැහැදිලි කොට ඇත.

දිනක ද්‍රෝණ බමුණා බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත පැමිණ "ස්වාමීනි, ඔබවහන්සේ දෙවියෙක්ද? ගාන්ධර්වයෙක්ද? බ්‍රහ්මයෙක් ද? යක්ෂයෙක්ද? මනුෂ්‍යයෙක්ද? යි විමසීය. එවිට බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළේ බමුණා, මම දෙවියෙක් හෝ ගාන්ධර්වයෙක් හෝ බ්‍රහ්මයෙක් හෝ යක්ෂයෙක් හෝ මනුෂ්‍යයෙක් හෝ නොවෙමි" යනුවෙනි. නැවත ද්‍රෝණ බමුණා ස්වාමීනි, ඔබ වහන්සේ දෙවියෙක්, ගාන්ධර්වයෙක්, බ්‍රහ්මයෙක්, යක්ෂයෙක් හෝ මනුෂ්‍යයෙක් නොවන්නේ නම් කවරෙක්ද යනුවෙන් විමසූ විට බුදුරජාණන් වහන්සේ බමුණා යම්බඳු ආශ්‍රව ප්‍රතීත කිරීමක් සිදු නොවීම නිසා දෙවියෙක් වේද? ගාන්ධර්වයෙක් වේද? බ්‍රහ්මයෙක් වේද, යක්ෂයෙක් වේද? මනුෂ්‍යයෙක් වේද? මම එම ආශ්‍රවයන් සියල්ල ප්‍රතීත කෙළෙමි. මුලසුන් කළෙමි. යම් සේ උත්පලයක් වේවායි හෙල පියුමක් වේවායි, එය ජලයේ උපන්නේ ජලයේ වැඩුණේ, ජලය පැනගෙන නැගී ජලයෙහි නොඇලී සිටින්නේ, බමුණා, මමද එපරිදිම ලොවෙහි ඉපදුනෙමි, ලොවෙහි වැඩුනෙමි, ලොව මැඩගෙන ලෝකයා විසින් නොඇලුණු ලද්දෙකු ව වාසය කරමි. එම නිසා බමුණා, බුද්ධ යැයි දැනගන්න. බුද්ධෝති බ්‍රහ්මණා මං ධාරෙහි මෙහි සරල අදහස නම් දේව, යක්ෂ ගාන්ධර්ව, බ්‍රහ්ම මනුස්ස ආදීන් සම්බන්ධව ඇති කමාදි ආශ්‍රව ධර්ම නොමැති බැවින් බුදුරජුන් ඔවුන් හා සම නොවන බවයි. මෙකී සුත්‍රාගත කරුණු අනුව බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙබඳු කෙනෙකුද යන්න මනාව පැහැදිලි කරගත හැකිය.

බුදුරජාණන් වහන්සේ නමකගේ පහළවීම ලොව ජීවත්වන සියළුම සත්වයාට භ්‍රොකාලින වශයෙන්ම සැප ගෙන දෙන්නකි. එය අධ්‍යාත්මික ගුණ වගාවන් තුළින් නිවන් දැකීම නිසා ලබන සැපයක් පමණක් නොව, ලෞකික වශයෙන් ද කායිකව හා මානසිකව ලබන සුව සහනය පිණිස ද හේතුවේ. එදා ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේ ලොව පහල වූ ක්‍රි.පූ. 6 වන සියවස ඉන්දියානු ජනතාව යම් යම් ආගමික මත වාදයන් හා දේව සංකල්පයන් නිසාම දැඩි ලෙස පීඩාවට පත්ව සිටි අතර බමුණු ඉගැන්වීම් නිසා කාන්තාවට සහ ක්‍ෂුද්‍රායාට මානව හිමිකම් පවා අහිමිව තිබුණි. දේව නියමයන්ට අනුව සියල්ල සිදුවන බව පවසමින් මිනිසා බෙලහිනයෙකු බවට පත්කර තිබුණි.

"නන්ථ පුරස ථාමෝ" මිනිසාට බලයක් නැත. ඔහු සියලු කටයුතු කල යුත්තේ දේව කැමැත්ත අනුවය. එයින් පරිබාහිරව කටයුතු කිරීමට ඔහුට ශක්තියක් නැත යනුවෙන් ඔවුහු ඉගැන්වූහ. ඒ අනුව බමුණා සමාජයේ උසස්ම ස්ථානයේ වැජඹෙන අතර තමන්ට බැලමෙහෙවර කිරීම සඳහා එක් ජන කොට්ඨාශයක් නම්කර ගත්හ. ඔවුහු ක්‍ෂුද්‍ර නම් වූහ. ක්‍ෂුද්‍ර පාරම්පරිකවම අන්ත අසරණයෙකු වූ අතර කිසියම්ම මානව හිමිකමක් ඔහුට අයිති නොවීය. තමන්ට කැමති පරිදි ආහාරයක් ගැනීම, ආගමක් ඇදහීමට හෝ අධ්‍යාපනයක් ලැබීමට ඔහුට අවසර නොතිබුණි. මෙම අසාධාරණය

වෙනස් කිරීම සඳහා බුදුරජාණන් වහන්සේ දහම් දෙසූහ.

කම්මනා වසලේ හෝති - කම්මනා හෝති බ්‍රාහ්මණෝ

මිනිසා උසස් හෝ පහත් වන්නේ උපතින් නොවන බවත්. තමන් කරන උසස් හෝ පහත් ක්‍රියාවන් නිසාම බවත් උන්වහන්සේ දේශනා කළා. මිනිසා තවත් කෙනෙකු විසින් මෙහෙයවනු නොලබන බවත් ඔහුට තම සිතැඟි අනුව කටයුතු කිරීමට ශක්තිය ඇති බවත්, දේශනා කළහ. මිනිසා තවත් කෙනෙකු විසින් මෙහෙයවනු නොලබන බවත් ඔහුට තම සිතැඟි අනුව කටයුතු කිරීමට ශක්තිය ඇති බවත් දේශනා කළහ. "අත්ථ පුරිස ටාමෝ" මිනිසාට බලයක් ඇත. ඔහුට ස්වච්ඡන්දතාවයෙන් සිතා මතා කටයුතු කළ හැකිය. ඒ අනුව සමාජ අසාධාරණයට ලක්ව සිටී ක්ෂුද්‍රයාට දහම් ආලෝකයෙන් සැනසීම ලැබිණි.

විසේම වදා ඉන්ද්‍රියානු සමාජය තුළ දැඩි ලෙස අසරණ වූ පිරිසකි කාන්තා පක්ෂය. දරුවන් වැදීම සහ තම සැමියාට බැල මෙහෙවර කිරීම පමණක් සමාජ උරුමය කොට ගෙන සිටී කාන්තාවක් පවුලක උපත ලැබීමත් අසුභ කාරණයක් කොට සැලකීමට තරම් ඉන්ද්‍රිය ජනතාව පෙළඹී සිටියහ. බුදුරජුන් කාන්තාවට පුරුෂයා හා සම තැන් ලබා දීමට දහම් දෙසූහ. කෝසල සංයුක්තයේ ධීතු සුත්‍රයේදී කොසොල් රජතුමා අමතා කාන්තාවගේ වටිනාකම අගය කළහ. උන්වහන්සේ කාන්තාව මවක්, හික්ෂුනියක්, ධීර්දක් හා උපාසිකාවක් වශයෙන් ලොවට හඳුන්වා දුන්හ. බුදු දහමේ ආලෝකයෙන් කාන්තාව අද දක්වා සියලුම මානව ගිම්කම් භුක්ති විඳී.

තවද සියලුම බුදුවරයන් වහන්සේලාගේ අනුශාසනය වන්නේ:

- සඛිබ භාපස්ස අකරණං - කුසලස්ස උපසම්පදා**
- ස විත්ථ, පරිඤ්ඤාපනං - ඒතං බුද්ධානුසාසනං**

සියලු පව් නොකිරීමත්, කුසල් දහම් වැඩීමත්, සිය සිත පිරිසිදු කර ගැනීමත් කළයුතු බවයි. මේ සඳහා බුදුරජාණන් වහන්සේලා උගන්වා වදාළ සත්කියා තුනක් ඇත. එනම් දානය, ශීලය හා භාවනාවය.

ශීලය රැකීමෙන් පව් සිදුවීම වැළකේ. දානාදී පින්කම් තුළින් කුසල් වැඩේ. භාවනාව තුළින් සිත පිරිසිදු වේ. සිල් රකින ගිහියන් සඳහා උගන්වා වදාළ නිත්‍ය ශීලය පඤ්ච ශීලයයි. ප්‍රාණඝාත, අදත්තාදාන, කාමමිත්‍යාවාර, මුසාවාද, මත්ද්‍රව්‍ය පානය, යන ගිහි බෞද්ධයෙකු නිර්වචනයෙන් ආරක්ෂා කළ යුතු වේ. මෙම පඤ්ච ශීලය ආරක්ෂා කරන පුද්ගලයා කෙතරම් ප්‍රියශීලී සැපවත් ජීවිතයක් ගත කරන්නෙකු විය හැකිද? නිවැරදි ක්‍රියා ඇති පුද්ගලයෙකු වන ඔහු මෙලොව සියලු සැප සලසා ගනී. ඕනෑම සමාජයක ප්‍රමාණය සඳහා බුදුරජුන් උගන්වා වදාළ මෙම පඤ්ච ශීලය මහෝපකාරී වන බව නූතන සමාජ විද්‍යාඥයන් ද පිළිගෙන ඇත. දානාදී පින්කම් සහ භාවනාව තුළින් ද මිනිසා තුළ වර්යාමය වෙනසක් ඇති කරන අතර නිවැරදි ජීවිතයකට මග පෙන්වන ආචාර විද්‍යාත්මක වටිනාකම් දක්නට හැකිය. ඒ අනුව සියලු බුදුවරයන් වහන්සේලා අවවාද මිනිසාට මෙලොව ජීවිතය හා පරලොව ජීවිතය සැපවත් කර ගැනීමට මග පෙන්වන සනාතන ධර්මයකි.

මෙසේ වදා ඉන්ද්‍රියාවේ පැවතී සමාජ ක්‍රමය වෙනස් කිරීම සඳහා වින්තන විප්ලවයක් කළ බුදුරජාණන් වහන්සේ මිනිසාට සර්ව කාලීන වශයෙන් වැදගත් වූ දහම් දේශනා කළහ. කායික මානසික සුව සහනය පමණක් නොව අධ්‍යාත්මික විමුක්තිය සලසා දීම සඳහාද උන්වහන්සේගේ ධර්මය ඉවහල් විය. බුදුරජාණන් වහන්සේ නමකගේ මූලික පරමාර්ථය සත්වයාට මෙලොව සැප හෙවත් ලෞකික සැප සලසා දීම නොව ලෝකෝත්තර සැපය ලබා දීමයි. නිත්‍ය, යුද්ධ, සදාකාලික, සැපයක් ලබා දීමයි ඒ සඳහා උන්වහන්සේ දහම් දෙසූහ. එසේ බුදුරජුන් හඳුන්වා දුන් නිත්‍ය යුද්ධ සදාකාලික සැපය නම් නිවනයි. "වාන" යනු තෘෂ්ණාවයි. එම වාන සංඛ්‍යාත තෘෂ්ණාවෙන් නික්මීම නිර්වානයයි. එහි ජාතියක්, ජරාවක්, මරණයක් නැත. එහිසා නිවන සදාකාලික සැපයකි. "නිබ්බානං පරමං සුඛං" කියන උතුම් සැපයයි. එම තත්වය ලබා ගැනීම සඳහා උගන්වා වදාළ මාර්ගය නම් මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවයි. ඒ බව ධම්මවක්කප්පවත්තන සූත්‍රයේදී:

**"කතමා ච සා භික්ඛවේ මජ්ඣමා පටිපදා තථාගතෙන
අභිසම්බුද්ධෝ චක්ඛු කරණී ඤාණ කරණී උපසමාය අභිඤ්ඤාය
සම්බෝධාය නම්බාණාය සංචත්ති. අයමේව අරියෝ අට්ඨංගිකෝ මග්ගෝ..."**

මහණෙනි, තථාගයන් වහන්සේ විසින් අවබෝධ කරන ලද ප්‍රඥා ඇස ඇති කරන නුවණ ඇතිකරන කෙලෙස් සංසිඳීම සඳහා චතුරාර්ය සත්‍යාවබෝධය සඳහා නිර්වාණය සඳහා පවතින්නා වූ එම මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව කුමක්ද? එනම් මෙම ආර්ය අශ්ටාංගික මාර්ගයමයි. ඒ අනුව මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව අනුගමනය කිරීම නිවනට මග පාදා ගැනීමකි. එපමණක් නොව ඔහුගේ ලෞකික ජීවිතයද අතිශයින් සාර්ථකත්වයට පත්කර ගැනීමට හැකිය.

ඔබ සැමට සම්මා සම්බුදු සරණයි !